

Na A Matu Ra Kadawn Ai Lam Gaw Hpa Rai?

Shinggyim masha ni a npawt nhpang ra kadawn ai lam ni hta na, ahkrak dik ai gaw (Income) ngu ai shang gumhpraw rai nga ai. Dai re majaw, shang gumhpraw hpe tam ai ngu ai hta, lam yan lahkawng nga ai hpe mung mu lu nga ai. Shang gumhpraw tsep kawp n-nga shi ai ni gaw, bungli magam langai ngai hpe tam ra na rai nga ai. Bai gumhpraw loi mahkawng lu da ai ni mung, tinang a gumhpraw ni grau law wa na matu, arang bang ai magam ni galaw ra nga ai. Magam bungli hte seng nna, Asuya hte seng ai magam bungli, mungdan kata magam bungli hte maigan magam bungli ni hte dainghkrai magam bungli kaji ni nga nna, garan da nga ai.

Dai hta e, Asuya magam bungli ni gaw masha law malawng ni hte nhkan dep ai ni nga majaw, ndai lam hpe ntsun ai sha, dai hta bungli magam tam taw ai ni hku nna, mungdan kata hte maigan mung na bungli mahkrun ni hpe, madung da tam sa ra na rai nga ai. Tatut myen mungdan a mung dan kata, magam bungli nkau ni a shang gumhpraw gaw, hkrak ai madang rai wa nga tim, law malawng a matu, nau nhkrak shi nga ai lam mu mada lu nga ai. Shang gumhpraw nhkarak ai a majaw nga sat nga sa madang ni mung, hkrat sum wa nga ai re, bai langai gaw, hkam kaja lam nnga ai ni a matu, lu na, sha na, bu hpun na hte, nga shara ni, tsi manu jahpu ni kaw na hkawt, yak hkak taw ai ni law nga ai. Mung dan kata bungli mahkrun n-nga ai nga nna, dung taw nga mung nmai, shang gumhpraw gaw tam ra na sha rai nga ai, dai majaw tsaw ra ai ramma kanau kasha ni, ndai lamyen masa kaw sha ndip lup mat nna, mung dan kata (Sh) mai gan mung hkan e mung, mai kaja ai magam bungli ni hpe tam ra na re lam ndai bat na lamang hta tsun mayu n-ngai.

Bai dai maigan mung hta mung bungli shaga ai lam hta, bungli shaja hte, n'ta bungli nchyang ram sha, shaga mayu ai lam ni rai nga ai. Raitimung tinang kungkyang ai lam ni hte mung, aya shatsaw lu nna, masan sa taw nga ai ni mung law law nga ai hpe mu chye nga ga ai. Tinang hta shang gumhpraw law tim, nlaw tim, bungli galaw taw nga sai masha hpe gaw hkungga ra nga ga ai re, bai mungdan kata hta mung, galai shai wa nga sai mung masa hta, bungli mahkrun law wa nga sai hpe mung, mu lu nga ai. Bungli galaw na matu shajin da ra nga sai ten rai sai hpe kanau sha ni hpe shadum mayu nngai. Bai galaw mayu ai myit rawng ra nga ai hpe mung n-gun jaw mayu nngai. Dai hta grau ahkrak ai gaw tsawra ai ramma ni, gara kaw mi bungli tam tam, ahkrak ai gaw tau hkyeng lajang da ai lam sha rai nga ai. hkyen lajang da ai lam n-nga ai wa gaw, gara shara kaw mi

rai rai, shinglum lam nlu nga ai. Bai tau hkyen lajang da ai ngu ai shra hta, madung masa lamyan 6 hpe mung tsun dan mayu nngai.

1. Englisha hte Miwa ga 2. Kung kyang ai lam 3. Myit masa hte hkum gawng shingyan 4. Bungli hte lawm lam ni 5. Computer chye ai lam 6. Kam ram ai lit la galaw ya ai lam ngu ai lam ni rai nga ai. Gara mungdan kaw mi galaw galaw, English ga hpe atsawm nlu shaga yang tinang hte gindan ai magam bungli nlu ai, ga hpan hpe sharin hkaja la na gaw nyak nga ai raitim, loi gaw mung nloi nga ai re. Madung gaw: ga hpan langai hpe hkaja ai shara hta, tsun shaga nga ai makau grupyin ni n-nga yang mung nloi la nga ai. Bai sharin la ai ladat hte myit shang sha ai lam ni mung ahkrak nga ai hpe kanau ramma ni hpe tsun amyu ai, dai re majaw bungli magam tam ai ten hta, nang ngai yang English (sh) Miwa ga hpe nchye nmai hkaja shakut la ra nga ai zawn, jak hpaji ni tsaw wa sai hte maren, computer hpe mung jai lang chye na ahkrak wa nga ai. Bai langai mi gaw, kungkyang ai lam langai ngai nga hkra hka ja la na mung ahkrak lawm nga ai re . Dai rai jang gara kaw mi bungli galaw galaw, masan sa nga ai hpe mu mada lu nga ai. Bai kan bau magam hpaji langai ngai hpe chye da yang mung grau nna kaja nga ai. Tinang tam na bungli hte seng ai hpaji langai ngai hpe, ten nga ai ramma prat hta hkaja shakut da ai gaw kaja dik rai nga ai hpe n-gun jaw mayu nngai law, bai nkau ramma ni gaw, tinang gara lam maga sa nna, hpa galaw na ngu ai hpe pyi bawnu hta nrawng ai ni law law nga ai hpe mung mu mada lu nga ai.

Dai re majaw masha langai a myit masa gaw, ahkrak dik rai nga ai. majoi lu mayu ai myit ni, lam numshe kaw na lu mayu ai lam, myit rawng ai ni gaw, laga mungdan de raitim nmai sa galaw nga ai. dai mungdan ni hta gaw, Ari ngu ai nga ai dai re majaw, tinang galaw na lu ai shang gumhpraw ni hpe manu shadan na lam, hkungga grin ai ni hpe hkungga chye na, bungli shakut na, mahkawng na, grau rawt jat hkra galaw na rai yang she, mai kaja lam ni byim wa na rai nga ai bai. tinang a hkum hkrang hpe mung san seng hkra nga chye ra nga ai. Tinang hkum hpe Tinang pi nhkungga yang kadai mung nang hpe hkungga na nrai nga ai hpe myit dum ra nga ai. bungli hte lawm lam ni hte seng nna ahkyak ai gaw, computer hte internet hpe tang du hkra jai lang chye hkra shaman ra nga ga ai. Dai re yang she mungdan ting kaw nga ai bungli ni yawng hpe ten dep hka ja lu na rai nga ai.

Bai mungdan kata mi ria rai, mai gan kaw mi rai rai, tara mi shang shang, nshang shang kam ram ai hte, lit la galaw ya lu ai lam ni hpe tam chye ra nga ga ai. Dai nre yang gaw nga taw ai pi htum mat chye nga ai re. Sadi maja ra na gaw, machye machyang nnga ai mare lawk hte bum ga hkan nga ai shayi num ni madung rai nga

ai. Bungli tam ya na, gumhpraw law law jaw na nga nna, masha mung dan de woi sa, dut sha, hkrum ai ni law law nga ai majaw ndai hpe mung sadi majaw shangun mayu ai. Ya ten hta gaw masha yawng kaji kaba ramma ni n-nga laili laika law law hti let ngyan marai, machye machyang ni grau rawt jat hkra galaw ra nga ai. Dai ni ndai aten hta gaw, bungli ntaw nga wa sai raitim, mungdan hta mung, maigan mung hta mung, awng dang taw ai ni law law nga sai re. Mungdan Asuya ni gara hku mi galai galai, shinggyim masha ni yawng a matu ahkrak ai gaw shang gumhpraw, ngyan marai n-gun atsam, hpaji ladat hte, shiggyim hte bung pre ai lam ni ra nga sai re. Shinggyim masha ni galai shai yang she shinggyim wuhpung wuhpawng kaba galai shai lu nna, tinang nga pra ai mungdan mung, rawt jat galu kaba let shawng lam de matut lu na re lam gam garan dat let.

By: John Nnye Seng Tu.